

ikke sfer, vilde efter de Underretninger, som vi have faaet, en stor Del Folk gaa til Grunde, men i modsat Fald, dersom Lovforslaget bliver vedtaget, vilde de kunne vente sig Redning. Jeg skal derfor appellere til det høie Thing om at støtte os med dette lille Lovforslags Gjennemførelse, jo snarere jo bedre, thi jo snarere dette kan ske, desto flere vil der reddes. Hermed skal jeg anbefale Vndringsforslagene under Nr. 1—3 til det høie Things Vedtagelse.

Steenstrup: Naar man kalder dette for et ringe Lovforslag, saa kommer det dog an paa, hvad det er for et Forslag, som man mener er ringe, thi saaledes som det nu er stillet frem af de ærede Medlemmer, overlader man jo Kjøbstæderne til enhver kommende Ministers Forgodtbefindende, hvilket egentlig ikke var Meningen, da de Herrer fremkom med Lovforslaget. At Ministeren kan ønske en saadan Bevilling, kan jeg godt forstaa, men jeg skal for mit Vedkommende erklære, at jeg hverken vil give den nuværende høitærede Minister eller noget Menneſke paa Jorden den Ret tilbage, som man helbigvis fik ud af Verden i 1873 (En Stemme: Om!) Ja, Om! Jeg veed ikke, hvor mange Repræsentanter der er her i Thinget for de smaa Kjøbstæder og for de store med, men det er en mærkbarlig Skjæbne, som de ærede Forslagsstillere have havt. De have stillet et Forslag, hvorved de vilde redde nogle ganske Enkelte — og det kan jeg gaa med til —, men Forslaget gaar endvidere ud paa at give en Ret til Folk, som de slet ikke have tænkt paa. Nu gaa de Herrer til den modsatte Side, idet de nu stille et Forslag op, hvorved man gaar tilbage til det, som fandt Sted før 1873, og indrømmer Ministeren ubetinget Ret til indenfor den lovbestemte Afstand af en Mil at etablere Handel og anden Næring. Det vilde jo være en ganske mærkbarlig Ting, om man nu skulde have affurert den modsatte Anskuelse af den, man havde i 1873, men dette er der vist Ingen, der kan tro, og det har jo heller slet ikke været under Debat. De Herrer skulde have indskrænket deres oprindelige Forslag til det, som alle Talere i Thinget samstemte om ved 1ste Behandling, nemlig at de Menneſker, som vare komne i Forlegenhed paa Grund af Feiltagelse med Hensyn til Afstandsbestemmelsen, kunde blive, hvor de engang vare. Dette var Meningen, men nu stille de Herrer som sagt den Regel op, at Ministeren skal have den gamle Bevillingsmyndighed tilbage. Jeg kan dog virkelig ikke tro, at det har været under Diskussion her, at Folkethinget skulde gaa ind paa denne Affattelse. Naar jeg har tilladt mig at stille et Vndringsforslag til de Herrer's oprindelige Lovforslag, saa har det ingenlunde været min Mening, at Loven ved dette Vndringsforslags Vedtagelse skulde faae den Skikkelse, hvori den burde bringes, thi der er jo ogsaa

andre Mangler ved den, men saa har jeg kun gjort dette for at antyde, at, naar de Herrer gaa ind paa det, saa kan man vide, at de ved 3die Behandling vilde gaa ind paa at faae Loven affattet i en Skikkelse, der svarer til den Mening, som de Herrer havde, da de fremsatte Lovforslaget. Jeg skal fremdrage et Par af den høitærede Ministers Udtalelser ved 1ste Behandling, som vise, at Ministeren ingenlunde forlanger den Bemyndigelse, som de Herrer nu idag stille op, i det Omfang, som dets Lovslag udbiſer. Ministeren udtalte blandt Andet, at han vilde have anset det for muligt for ham at forhandle om Forslaget under nogen Hensyntagen til de uheldige Forhold, hvori uskyldige Personer, der igrigt havde de personlige Betingelser, kunde være komne ved, at der har fundet Uagtsomhed Sted med Hensyn til Afstandsbestemmelsen. Paa et andet Sted siger Ministeren noget lignende. Jeg kan forstaa, at den høitærede Minister fra sit Standpunkt kan modtage en ydeligere Bevillingsmyndighed, men jeg kan ikke forstaa, at Folkethinget med stor Glæde vilde gaa ind paa at give den, og det er ikke nødvendigt; det er som sagt et Tilbageſkridt fra, hvad Folkethinget med megen Besvær fik gennemført i 1873. Jeg behøver ikke at gjøre opmærksom paa, i hvilken uheldig Stilling Skibsarten er for Diebliffet; man har albrig fra Regjeringens Side kunnet faae nogen Lovbestemmelse sat igjennem, der kunde begunstige den. Nu gaar det ligesaa med Kjøbstæderne. Hvad ere alle vore Kjøbstæder, naar man giver Haandværkere og Handlende Lov til at bosætte sig udenfor Portene? Lad dem dø den naturlige Død, som Nutidens Forhold medfører, men drøb dem ikke før Tiden, de kunne virkelig ikke være tjente med at have Handlende paa alle Sider i meget kort Afstand, og det vilde de faae ved, hvad her foreslaas. Naar jeg har stillet mit Vndringsforslag, er det kun slet for at redressere den værste Feil, som er i det oprindelige Forslag. Det er kun en Antydning af, at jeg gjerne vil være med Forslagsstillerne til at faae en Lov vedtagen, sigtende til at afværge de Ulemper, som de have paapeget, men ikke til i høieste Grad at indskrænke Næringsdriften i Kjøbstæderne.

Winther: Jeg vil kun gjøre en lille almindelig Bemærkning i Anledning af det Foredrag, vi nylig hørte. Det forekommer mig, at det er besynderligt at ville sige, naar man kommer med et Forslag som det nærværende, at det er en Tilbagegang. Man kan vist sige med Sandhed, at saadanne Love, der angaa bestemte Forhold i Livet, og navnlig saadanne specielle Forslag som disse, kunne ikke godt gives anderledes, end at Erfaringen kan komme til at vise, at der er Krang til at gjøre en Undtagelse derfra. Her har Erfaringen viist, at der